

THE BRITISH ESPERANTIST

WITH WHICH IS INCORPORATED
INTERNATIONAL LANGUAGE

VOL. XXXII, No. 409

MAY, 1939

Ni Kurage Mobilizigu

DE E. D. DURRANT

KIAJ estos la cirkonstancoj, kiam ĉi tiu numero atingos vin? Tion neniuj povas profeti kun certeco. Sed ni ne perdu la esperon kaj kuraĝon, timante ke eĉ la plej malbonaj situacioj povos detrui nian laboron ĝisradike. Kontraŭe, ni memoru, ke post ĉiu vintro venas printempo kaj somero.

Rigardante tute objekte la progreson de nia afero dum la lastaj kelkaj jaroj, ni rajtas fieri kaj fidi. Sur granda proporcio de la tero libera agado por internaciaj aferoj estas aŭ malpermesata aŭ sub nigraj nuboj—sed malgraŭ ĉio nia movado faras progreson kaj ĝiaj pretendoj konstante ricevas pliajn agnoskojn.

Du Devoj

Antaŭ la nunaj minacoj estas du gravaj devoj, kiujn ni en la demokrataj landoj precipe devas plenumi. Ni devas daŭrigi nian por-Esperantan laboron en ĉiaj eblaj cirkonstancoj kun neŝancebla kredo. Kaj se venos milito? Same daŭrigu laŭeble, kaj precipe penu konservi nian britan movado tiel, ke ni povu tuj denove agadi post la militfino. Ni konstante tenu en niaj koroj la celojn, por kiuj ni luktas, kaj la fidon, ke fine ĝi venkos. El la multaj leteroj, kiujn mi ricevas de agemaj gesamideanoj, mi scias, ke tiu fido estas sur bona bazo, ĉar spite ĉion ili ĉiuj agadas optimiste por nia movado. La malfaciloj, sub kiuj laboras niaj samideanoj en pluraj landoj, kaj rompoj de kontakto, ne forprenas la esperon el la britaj Esperantistoj. Kaj memoru, ke en pluraj aliaj landoj oni simile laboras.

Se Venos Milito

Post la Mondmilito forpasis kelkaj valoraj jaroj antaŭ ol nia movado reformiĝis—tiam tempoperdon ni evitu alian fojon!

En Francujo oni agis tre saĝe okaze de la krizo de München. Oni aranĝis tiel, ke la

aktiva laboro de ĉiuj federacioj kaj kluboj povu esti prizorgata de anstataŭonto—precipe samideanoj—se milito eksplodos. La celo estis certigi, ke la organizo kaj kontakto inter la membraro estu laŭeble vivtenataj, por ke oni povu religi la fadenojn post la milito kaj tuj denove klopodi por Esperanto laŭ vasta skalo.

Estus tre bone, se ĉiu grupo kaj federacio en Britujo farus same jam nun. Necesas, ke duplikata listo de la klubmembraro estu preparita kaj transdonita al iu kompetenta ano aŭ anino, kiu antaŭvideble restos “surloke”. Ankaŭ konciza raporto aŭ informaro pri iaj specialaj lokaj cirkonstancoj, nomoj de personoj favoraj al nia lingvo, kaj tiel plu, estu preparita. Se malfeliĉe venos nigraj tagoj, tiuj anstataŭont(in)oj fervore faru ĉion por konservi la interligon inter la lokaj gesamideanoj.

“Espiotismo”

Dum nacioj prepare mobiliziĝas ni simile faru en nia pacmilito. Same kiel regas en nacioj spirito nomata “patriotismo”, ĉe ni regas komuna spirito kiun oni povus analogie nomi “espiotismo”. Por multaj ĝi estos la “interna ideo”, por aliaj la sento de Esperantista solidareco formuliĝas sub diversaj sed parencaj pensoj. Sed, kiaj ajn la pensoj, estas ia firma cemento de kunligo inter Esperantistoj, kaj eble tiu vorto “espiotismo” povus bone servi por difini tion.

Ĉiam pli multe la mondo bezonas la servon de komuna lingvo. Iam, espereble pli frue ol ni kuraĝas esperi, la mondo denove vidos pli helajn tagojn, kaj tiam nia movado nature floros. Intertempe, laŭ la vortoj de D-ro Zamenhof,

Tra densa mallumo briletas la celo,
Al kiu kuraĝe ni iras.

Nur rekte, kuraĝe kaj ne flankigante
Ni iru la vojon celitan!

HITLER NE PERMESAS

ke Esperantistoj en Germanujo, kaj en la iamaj Aŭstrujo kaj Ĉeĥo-Slovakujo apartenu al kiu ajn Esperantista organizaĵo.

Pro tio nia internacia organizaĵo, Internacia Esperanto-Ligo, perdis pli ol mil membrojn en la lastaj 18 monatoj. Ĝi nun plejparte dependas de la subteno de la Esperantistoj en la ankoraŭ liberaj landoj. Ii pruvu, ke Esperanto vivas, kaj ne pereos pro malpermesoj aŭ subpremo!

ALIGU NUN!

Vi ne nur helpas al la internacia Esperanto-movado, kaj al BEA, sed vi mem ricevos tre utilan rekompencan.

KOTIZOJ EN BRITUJO

Membro kun Jarlibro .. 9/-*

Membro kun Jarlibro kaj la monata gazeto "Esperanto Internacia" .. 15/-*

Membro kun Jarlibro kaj la semajna gazeto "Heroldo de Esperanto" .. 23/-*

(specimenoj de la gazetoj sendotaj kontraŭ peto)

* Se vi jam pagis vian kotizon al BEA. por 1939, deprenu 5/- de tiuj sumoj.

Sendu vian kotizon al

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO,
142 High Holborn, London, W.C.1

"Esperantisto sen la Jarlibro estas kiel aŭtomobilo sen la motoro."

STOPU LA BRECON

En la lasta numero de THE B.E., oni raportis, ke Ĉeĥo-Slovakujo estas nun verŝajne unu el tiuj teritorioj, en kiuj oni malfavoras Esperanton. Ni jam kutimiĝas legi tiajn raportojn, ĉar antaŭ relative mallonga periodo estis ankaŭ Aŭstrujo kaj Germanujo.

La perdo de ĉi tiuj landoj ne nur kripligas —kaj mortigas— la tiean enlandan movadon, sed ankaŭ kripligas, kaj efektive minacas, la internacian movadon, pro la severa malaltigo de enspezoj en la formo de membro-kotizoj. La jena tabelo klare montras la gravecon de tiuj perdoj:—

Lando.	Asociaj Membroj.	Individuaj Membroj.	Sumo.
Aŭstrujo, 1937 (IEL)	175	81	256
Ĉeĥoslovakujo, 1937 (IEL)	800	208	1,008
Germanujo, 1935 (UEA)	570	502	1,072
Entute ..	1,545	791	2,336

La Internacia Esperanto-Ligo kaj la Brita Esperantista Asocio devas, laŭ la respektivaj Statutoj, esti neŭtralaj rilate la politikon. Tamen, kion ajn oni opinias pri ĝi, la fakto estas, ke antaŭe 2,336 Esperantistoj pagis kotizojn al internacia asocio kaj tiel enspezigis tre gravan sumon. Sen tiuj membro-kotizoj la daŭra vivo de nia IEL estas kaj estos ege malfacila.

Ni volas prezenti ĉi tiujn faktojn al la serioza atento de ĉiu Esperantisto en Britujo, ĉar nia lando estas unu el la tiel-nomataj demokrataj landoj, de kiuj nun dependas ne nur la estonta agado de IEL, sed eble ankaŭ eĉ la estonteco de Esperanto mem. El la 1949 membroj, kiujn BEA havis je la fino de la pasinta jaro, malpli ol triono estis Individuaj Membroj de IEL. Se plua triono aliĝos kiel Individuaj Membroj, kaj se kelkaj el la nunaj bonvolos aliĝi en pli alta kategorio (vidu apude), IEL sukcesos daŭrigi sian tre utilan vivon kaj plene kontraŭstari la efikon de la lastatempaj politikaj okazintaĵoj.

En la nuna kriza tempo Esperanto estas forte bezonata. Ĝi ebligas al la popoloj individue interamikiĝi kaj fidi unu la alian. Ĉu vi, per aliĝo al IEL kiel Individua Membro, per aliĝo en pli alta kategorio, aŭ per donacoj, helpas certigi la daŭran kaj sukcesplenan vivon de IEL kaj la pluan disvastigon de Esperanto?

BERNARD LONG, *Komitatano de IEL.*

ARTHUR C. OLIVER, *Estrarano de IEL.*

FRED WADHAM, *Ĉefdelegito de IEL en Britujo.*

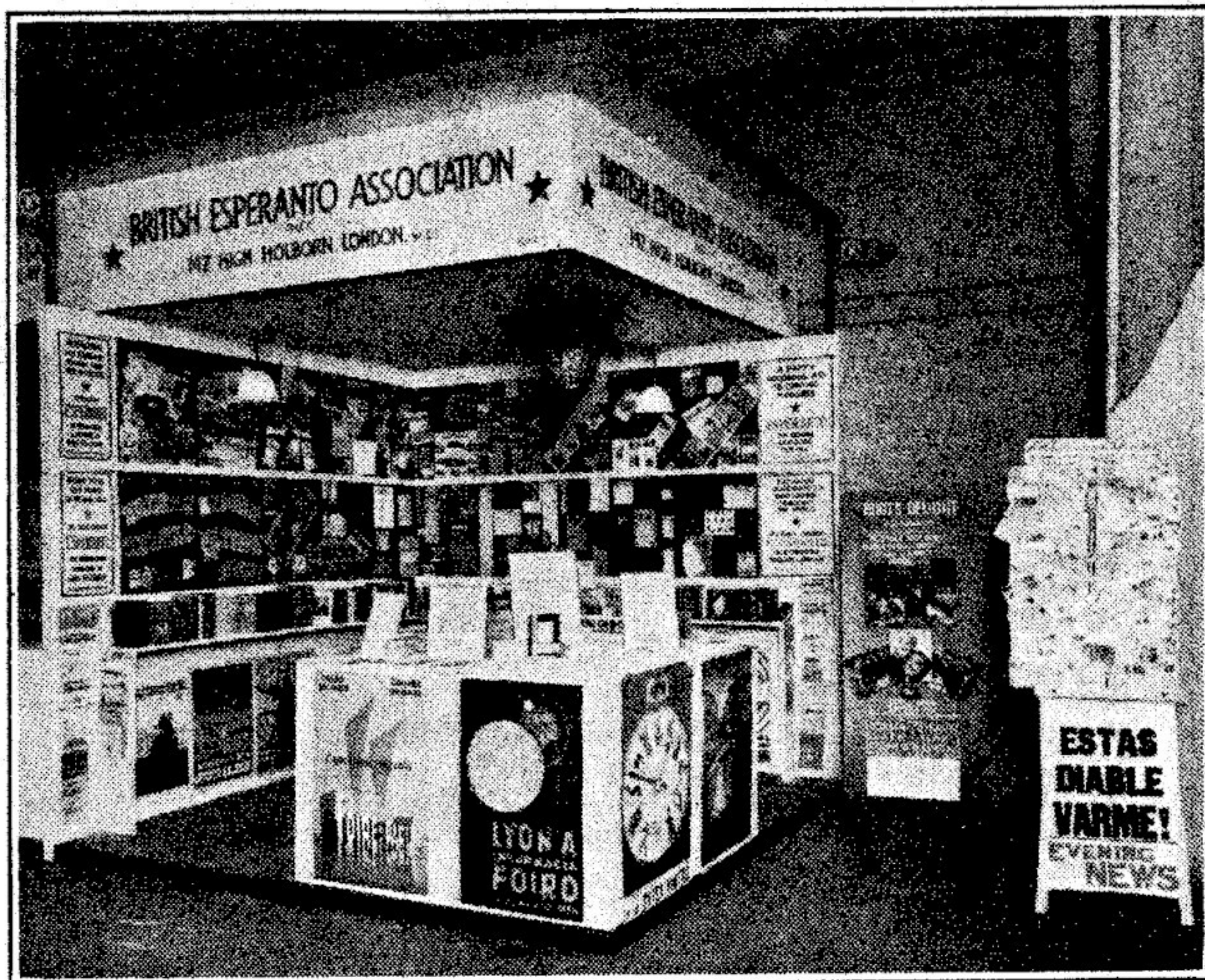

5th National Camping and Open Air Exhibition

ROYAL AGRICULTURAL
HALL,

24th MARCH-1st APRIL
1939

THE B.E.A. STAND

THAT the Camping Club of Great Britain and Ireland is doing good work in arranging annual exhibitions, devoted to the needs (and luxuries) of the growing body of people who seek recreation in the many and varied pastimes of the "open air" is proved by the fact that after four successful shows at the Imperial Institute it was considered desirable to hold this year's show at the Royal Agricultural Hall to ensure adequate accommodation for the increasing number of exhibitors and visitors. Among ardent campers, cyclists, canoeists and the like are many whose interests take them abroad, and we were very grateful when a generous friend made it possible for us to take a stand and so spread the good news of Esperanto among these folk.

In case the reader should imagine our stand among caravans, tents or mountaineering kit, it should be mentioned that it was in the Entrance Hall which was reserved for organisations, and among our "neighbours" were (to name but a few) Cyclists' Touring Club, International Youth Tours, Ltd., Ramblers' Association and Youth Hostels Association.

Our stand attracted much interest, and one was impressed by the readiness of most enquirers to learn more about Esperanto, while some were eager to start learning. An interesting fact was the number of young visitors who had heard of Esperanto from "a gentleman with a beard who lectured at my school". Over one hundred and

twenty names and addresses were taken of enquirers desiring to attend a demonstration lesson arranged by the London Esperanto Club.

A good range of books was on show, and although sales were, naturally, almost entirely confined to beginners' textbooks, these amounted to seven pounds. We have since received a number of enquiries, personally and by post, from people who noticed our stand.

The Exhibition was open for nine days and, as during the "rush" periods four people were required to deal with the enquiries, a big staff of volunteers was necessary and our thanks are due to the forty-four members from London and District who ably helped on the stand and in other ways. Thanks, too, to the Cheltenham Group, who artistically arranged the exhibition material which formed the background of the stand, and to Metro-Goldwyn-Mayer Ltd., who provided an artistic announcement of the film *Idiot's Delight*.

Our exhibit was well "written up" in the 80-page Official Catalogue. A limited number of copies is available and one will be sent on receipt of threepence in stamps.

R. B. W.

34th Scottish Esperanto Congress EDINBURGH, May 19-22

Enrolment forms, with programme and full details, may be obtained from Mr. Geo. W. Hare, 96 Dalkeith Road, Edinburgh.

31st UNIVERSAL ESPERANTO CONGRESS IN BERN

JULY 29th to AUGUST 5th, 1939.

PROGRAMME of EXCURSIONS

SUNDAY, JULY 30—

1. TRIP TO THE GURTEN —Famous view-point near Bern (by tram and funicular railway)	s. d. 1 6

MONDAY, JULY 31—

2. CITY TOUR OF BERN and its curiosities (by motor coach)	3 6

WEDNESDAY, AUGUST 2—

3. EXCURSION TO THE JUNGFRAUJOCH by rail <i>via</i> Thun—Interlaken—Lauterbrunnen—Wengernalp and Kleine Scheidegg. Ascension of the Jungfrau by the most elevated railway in Europe (11,340 feet). Whole-day excursion Luncheon may be had at the Jungfraujoch-Restaurant at the price of 4s. 6d.	1 18 0

THURSDAY, AUGUST 3—

4. TOUR OF THE LAKE OF THUN —(Cancelled).	
5. EXCURSION TO THE BLUE LAKE —A romantic trip by the "Blue Arrow" train of the Loetschberg line, through the Kander Valley <i>via</i> Kandersteg ..	7 6
6. EXCURSION TO "SCHWARZSEE" (BLACK LAKE) by motor coach <i>via</i> Gurnigel Spa. Grand views of the Alps; passing along at the foot of the Stockhorn; descent to Schwarzsee" (Black Lake) and return <i>via</i> Fribourg ..	7 6

FRIDAY, AUGUST 4—

7. EXCURSION OVER THE COL DE PILLON TO MONTREUX and the celebrated Chillon Castle (Scene of Byron's "Prisoner of Chillon"); return <i>via</i> Fribourg. Whole-day excursion by postal coach	13 0
8. EXCURSION OVER THE JAUN PASS , to the picturesque Gruyere country; return <i>via</i> Fribourg. Whole-day trip by postal coach	9 0
9. EXCURSION TO MOUNT CHASSERAL —(Cancelled).	
10. SCHALLENBERG TOUR —(Cancelled).	
11. ASCENT OF MOUNT NIESEN —One of the most captivating trips by mount railway up to 7764 feet above sea. Incomparable panorama. Whole-day trip ..	9 0
12. GRAND ALPINE TOUR by train and postal car. Incontestably the most eventful of whole-day excursions along the lakes of the Berner Oberland, by Alpine routes of imposing construction, to the Glaciers of the Rhône, the Schöllenen gorges, along Lake of Luzern and returning through the Emmental. This excursion is included in the seven-day circular tour mentioned below ..	1 3 0

Bookings for these excursions are accepted by us only from members of our Travel Parties A and B, for particulars of which see second page of cover.

Payment for excursions should accompany booking.

All quotations are based on current rate of exchange, and subject to alteration.

A SEVEN-DAY CIRCULAR TOUR IN SWITZERLAND

For details of this attractive tour see special notice on page 70

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1

News Flashes from the 30th British Esperanto Congress

WESTON-SUPER-MARE—WHITSUN 1939

The following snap messages have passed between members of the Executive Committee :

... two camping grounds in good condition ... sites well drained and convenient ... catering arrangements completed ...

... final arrangements for Congress Ball ... Winter Gardens Orchestra submits programme for approval ...

... congress rehearsals going well in Bristol ... musical scores just completed for Esperanto Revue ...

... final route decided for Mendip excursion ... lunch menu approved ...

... stage technicians visit congress theatre for final lighting and scenic survey ...

... first scenic drawings prepared ...

... motorists, cyclists and walkers asked to fly Esperanto pennants ...

Boat excursions during congress to Channel ports ...

... Sunday Diservo at 3.15 p.m. ... soloist late Durham Cathedral ...

... Reading-room and Lounge retained at the "Olive Branch" for convenience of congress members ... fine exhibition in Town Hall foyer ...

... Weston-super-Mare shops to display green stars denoting congress support ...

... new congress "Good Night" song *Gis la Reveno* declared a winner ... everybody will be singing it ... "Dum Vestona Promenad" a close second ...

... Mayor invites Esperantists to reception at Winter Gardens ...

... visitors asked to bring fancy or national costumes for Congress Ball ...

Esperanto dresses specially invited ...

... 800 sheets of MS. already typed and duplicated by Director of Entertainment's staff ...

... lighting, scenery, and property plots ready for first dress rehearsals ...

... final band-parts in preparation ...

... search for golden microphone voice during Interkonatiga Vespero ...

Congress Lunch at the Beach Hotel ... continental guests expected ...

... speakers secured for public "Esperanto and World Peace" meeting at Town Hall ...

...

... visit to famous Wookey Hole caves included in Whit-Monday excursion ...

... Esperanto overture written for orchestra ... rumours of a surprise "Shakespeare" appearance in the Revue ...

...

... accommodation list well under way ... heavy bookings for Bed-and-Breakfast but good reservations still available ...

...

... unexpected hitch with an American copyright for the musical revue ...

letter to California ... reply expected hourly ...

... arrangements with Harbour Master for tide to be in during congress ...

... Bristol tenor frantically mastering Esperanto in time for musical revue ...

... Producer Buckley demands white doves for final tableau of congress show ...

... members' badge design approved and tender accepted ...

... popular local leader for Mendip rambling parties ...

... Federation Secretary moves 40 miles away to another district ...

new transport and communication arrangements ...

... final advice to Congress members ...

Send in application forms immediately ...

... make certain of good accommodation by early booking ...

don't forget to bring a fancy costume for Congress Ball ... bring cameras and song-books ...

... have the time of your life in one of England's fairest watering places, at the biggest British Esperanto Congress since 1914, by accepting our invitation to

COME TO WESTON-SUPER-MARE !

NATIONAL SERVICE

and the

WESTON-SUPER-MARE CONGRESS

It has been mentioned that much of the energy and initiative displayed in the organising arrangements for the 30th British Esperanto Congress at Weston-super-Mare could well have been used in other fields

BERN CONGRESS

Grand Post-Congress Tour

SEVEN-DAY CIRCULAR TOUR leaving Bern 8.45 a.m. Sunday August 6th 1939
and returning to Bern on the evening of Saturday 12th August.

PROGRAMME

SUNDAY (Aug. 6): Leave Bern 8.45 a.m.—Interlaken—Meiringen—Grimsel Pass—Gletsch—Rhône Glacier—Furka Pass—Andermatt. **MONDAY**: Andermatt—Göschenen—Lugano. **TUESDAY**: By motor-coach to St. Moritz (Engadin). **WEDNESDAY**: St. Moritz—Grüm Alp—Samaden—Zuoz. **THURSDAY**: Zuoz—Süs—Flüela Pass—Davos. **FRIDAY**: Davos—Landquart—Linthal—Klausen Pass—Flüelen by the Lake of Four Cantons. **SATURDAY**: Flüelen—Lucerne (by lake-steamer)—Bern, or: Flüelen—Brunnen—Zürich (visit to the National Exhibition)—Bern.

The party will travel by rail (3rd class), lake-steamer (2nd class) and motor-coaches. The arrangements include all travel; accommodation in good hotels for six nights; all meals and tips; and the cost of this splendid tour is **£8. 15s. 0d.**

IMPORTANT NOTE.—As the tour commences on Sunday morning, and the *Congress* arrangements finish on the Saturday, it will be seen that those congress-members who take part in this tour will need accommodation in their hotel for the night of Saturday, 5th August. You are advised to book (in the same category as your congress-party booking) when enrolling for tour, as follows: Luxury hotel: 15/-; 1st class: 12/6; 2nd class: 10/6; 3rd class: 9/6.

B.E.A. will not accept bookings for this tour after 15th July.

All quotations are based on current rate of exchange, and subject to alteration.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.),
142, High Holborn, London, W.C.1.

such as, for instance, that of National Service.

While many members have taken a part in this undoubtedly important work, several of those responsible for congress arrangements feel they have a greater first obligation—that of community service.

Although these are troubled days, they wish to prove that in spite of any world crisis the Congress will go forward as a symbol of the stability and solidarity of Esperanto in times of stress.

Preparations are more elaborate than ever before and they earnestly appeal to every Esperantist in Britain, by their presence at Whitsun, to support this vital undertaking that, at a time when all eyes are turned towards our country, will have an enormously far reaching effect on the morale of the Esperanto Movement throughout the World.

F. B.

During the whole of the Congress a Special Observer will take notes of good points of style overhead in informal Esperanto conversation. The names of Good Stylists will be announced and prizes presented.

Look out for Vilêjo la Spionisto !!

Speak in Esperanto and secure your prize !!

BULLETIN No. 8

Membership.—The charge for Congress Tickets is now 5/- for adults and 1/6 for young people under 18. Membership Forms gladly sent on request.

Programme.—In addition to the provisional Programme given in THE B.E. for February, meetings will take place as follows:—

Sat., May 27th, 6 p.m.—Meeting of Esperantist Total Abstainers, to form League to promote use of Esperanto amongst Temperance Societies, etc. Convener: John Turnbull, M.I.H. Full details in Congress Book.

Tuesday, May 30th, 7.30 p.m.—Sigismundo Pragano will lecture on Rumania at 28, The Boulevard.

The Committee are arranging for the use of a room, in which members may meet, during the remainder of Whitweek after the Congress officially closes. Details in Congress Book.

Lodgings.—URGENT! BOOKINGS MUST BE SENT IMMEDIATELY.

Donations and Guarantee Funds.—Assistance to either will be gratefully received.

Official Address for all Congress matters is:—Lionel H. May, 28, The Boulevard, Weston-super-Mare.

TEMPO FLUGAS !
ALIGU SENPROKRASTE

The Esperanto Student

SILENTA HORO

En plena, profunda silento ili sidis.

Tonio, junulo belforma, kun pensema aspekto, kaj lia patrino, mezaĝa, ankoraŭ bela virino, ripozis en la lumo de la fajra brilo. En la ĉambro estis bele varme, sed ekster la domo frosta blanka neĝo, senmakula kaj hela, kovris la teron. La arboj kaj kampoj aspektis fantomaj en tiu kvieta, blanka vesto.

Tonio sidis en komforta seĝo kaj legis. Romanon li legis, de iu fama, klasika aŭtoro. Eĉ kiam li turnis la paĝojn, liaj okuloj ne vagis for de la libro—krom kiam li finis unu ĉapitron. Tiam li rigardis al la patrino.

Ŝi, kun dolĉa rideto en la mildaj okuloj, vidis nur la varman ardon de la fajro. Ŝi estis for, for, en la malproksimaj tempoj de rememoro. Ŝi revis pri fruaj plezuroj, pri knabinaj ĝojoj.

Kia feliĉo estas por la homoj la posedo de memorpovo! Per la memoro ni povas travivi denove la karajn horojn de feliĉo jam ne ebla al ni. Ni povas denove havi la ĝojon, kiun amikoj kaj parencoj donis al ni en aliaj tempoj.

Ili sidis en la senbrua vespera silento, paca horo, silento, trankvilo. Neniu venis por rompi la sorĉan ĉarmon.

Cindro falis. La sono vekis la patrinon el ŝiaj belaj revoj. Kun profunda spiro ŝi dankis al Dio pro la trankvilaj horoj de vespera silento.

LERNU FRAZOJN, NE NUR VORTOJN

Continuing last month's special point about translating *meanings* and not merely *words*, I am giving this month a few more examples of a different kind.

We have in every language a number of very common phrases, the meaning of which we learn as a solid whole without reference to the meanings of each word separately, e.g., "If I were you I'd . . .", "Whatever in the world . . .?", "I can't help it", "It doesn't matter", "ever such a big . . .", "as broad as long", and thousands of others. Similarly we have catch phrases which sound "slick" and are copied, and so they come into general use.

We have a number of similar phrases in

Esperanto which you should look for and learn off by heart, because they represent common thoughts in a simple manner.

You have probably learnt *Kiel eble plej baldaŭ* for "as soon as possible", *Kioma horo estas?* for "What time is it?", *Kaj tiel plu* for "and so on". Here are a few more which are less frequent but which must be called into mind without hesitation.

as soon as
neither do I
to hold (a dance, etc.)
upside down
can't help doing
vice versa
get rid of
not necessarily
what else
doesn't matter much

tuj kiam
ankaŭ mi ne
okazigi
kap-al-piede, renversite
ne povas ne fari
inverse, male
forigi, seniĝi de
ne nepre
kio alia
ne multe gravas

There are scores of other similar phrases which are quite common and which you must look out for. Note them when you hear them or meet them in books. They are an important part of your speech and form a great part of ordinary conversation.

POR PROGRESINTOJ

ELEGANTAN TRADUKON, mi petas.

Jen por la progresintoj estas nesimpla frazo, kiun oni povas provi traduki simple, klare kaj korekte. Se mi ricevos de iu leganto bonan tradukon, mi ĝin publikigos en iu sekvonta numero. Memoru — simpla, klara, kaj korekta traduko.

Lured by those eyes, led on the leading-string of his own passion and folly, utterly lovesick, he stole upon the footsteps of his unseemly hope—and at the end found himself cheated.

Ĉi tiu frazo ne estas nur sentimentaĉo, sed troviĝas en unu el miaj preferataj libroj, libro de bela angla lingvo, en mirinda stilo. Do faru ĝin bone, mi petas.

Mi ricevis dek unu tre interesajn respondojn al mia peto pri "eleganta traduko" en la aprila numero. Kvankam ne perfekta laŭ mia opinio, mi pensas, ke la traduko de s-ro H. C. Hancock, Swansea, estas la plej bona, kiun mi ricevis. Jen ĝi:

Se mi ne estus sciinta, ke vi intencas ne iri al la teatro, mi ne estus petinta al Johano, ke li ne iru, kaj ke li helpu al mi elpurigi la malantaŭajn ĉambrojn antaŭ ol tro malfruiĝos kaj Kristnasko tro alproksimiĝos.

Our Bookshelf

Books starred are stocked by the B.E.A.
Others should be ordered not from the B.E.A.
but from the address given. Postage extra.

*Patroj kaj Filoj.—*I. S. Turgenev. El la rusa tradukis D-ro K. Bein (Kabe).* 215 pp., bind. 5s. 6p., broŝ. 3s. 6p.

Jen fama verko el la rusa literaturo, Esperante eldonita en 1909, sed jam longe elĉerpita. Ĝi estas la unua volumo el nova romanserio eldonota de SAT kaj FLE, kiu provizos literaturon samtempe interesan kaj (laŭ tendenco de la eldonejo) instruan.

En la januara "B.E." mi esperis, ke la ideo korekti kaj eĉ tute reverki klasikajn verkojn ĉe represo, ne fariĝos modo. Legante, do, ke la nunan verkon lingve kontrolis kaj korektis komitato de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj en Nederlando, mi ĝin malfermis kun iom da timo. Oni tamen ne havas tro da kaŭzo plendi; la korektoj faritaj estas honeste notitaj, kaj rilatas nur okazajn detaletojn (oni povas kompari tutan paĝon, kaj trovi nenian ŝanĝon): esence la traduko restas sama, kaj la korektoj estas preskaŭ senescepte plibonigoj (mi tamen bedaŭras la forigon de majuskloj, kaj la anstataŭigon de kelkaj *de* per malpli ĝusta *per*). Oni konservis la ĝustan uzon de *ami* kaj *ŝati*, kaj ĝoje mi notis, ke oni ne tuŝis la landnomon *Rusujo*.

Komparante la nunan eldonon kun la unua, oni tuj rimarkas, ke la nombro da paĝoj kaj la interlinia spaco pligrandiĝis; la preso ĝenerale estas pli bela kaj pli klara. Tiurilate mi deziras atentigi pri la litero "j", kiu ĉe kelkaj presejoj estas malagrabla longa kaj dika, sed en la nuna volumo (kaj aliaj el sama eldonejo) estas rimarkinde bela: ĉu desegnita por nia lingvo? Mi volus, ke aliaj presistoj akiru similan.

Senutile estus priskribi verkon tiel fame konatan. Oni nur povas danki la eldonejon pro ĝia represo, kaj forte rekomendi la libron: ĝi estas prigratulinda komenco de serio, kiu (se la postaj volumoj estos egale bonaj) estos grava aldono al nia literaturo.

M. C. B.

*La Hispana Tragedio.—*Jef Last. El la nederlanda lingvo tradukis G. J. Degenkamp. Ilustrita de la aŭtoro. Eldonis Sennacieca Asocio Tutmonda, Parizo.* 188 pp. broŝ. 3s. 6p.; bind. 5s. 6p.

El la plumo de nederlanda verkisto politike maldekstra venis ĉi tiu libro pri la sekvoj de la militista ribelo en 1936 kontraŭ la hispana respublika registaro. La aŭtoro venis en Hispanujon en oktobro 1936, kaj batalis en la respublika armeo ĝis novembro 1937; unue en hispana kompanio, poste kiel kapitano de la Internacia Brigado. En la verko oni trovas liajn impresojn pri la milito, ĝiaj kaŭzoj kaj sekvoj, kaj krome kelkajn poemojn glorantajn la hispanan junularon.

En la nuna tempo malĝojega por la hispana nacio estus nedece trakti la verkon kiel nuran literaturaĵon; ĉar ĝia historia graveco multe superas ĝian literaturan meriton. Jef Last konstruas por ni bildon pri diversaj aspektoj de la konflikto en la formo, en kiu ili prezentis sin al li, "soldato en la fronttranĉeoj". Estas tamen tre evidente, ke li ne estis tipa respublika soldato; ŝajnas, ke la pli multaj el la hispanoj estis analfabetaj, kontraŭmilitaj, sen klaraj politikaj celoj.

Jen kelkaj el la plej fortaj impresoj, kiuj restas en la menso, post kiam oni formetis la libron:—

La politikaj intrigoj inter la anarkiistoj, la komunistoj, la marksistoj, kaj aliaj partioj, kiuj—ĉiu kun malsama fina celo—subtenis la registaron; la manko de spertaj militistoj inter la soldatoj; la fervora klopodado doni al la infanoj kulturan edukon kaj forigi la analfabetecon el la armeo; la konvinko de la hispanoj, ke ili batalas por la tuta Eŭropa demokratio; kaj ilia indigno pro la manko de aktiva helpo iliaflanke; la tago en kiu la virinoj de Madrid repelis al la batalfronto la soldatojn forkurintajn antaŭ la malamikoj.

ALEC VENTURE.

LILIO

RAKONTO ORIGINALE VERKITA EN ESPERANTO
DE

E. ALLEYNE SINNOTTE, F.B.E.A.

190 paĝoj.

Tolebindita 1s. 6p., aŭfranko 2p.

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,
142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Surdmutuloj pri si mem.—K. Wlostowski kaj W. Dobrowolski. 48 pp., 2 int. respondkuponoj, ĉe la tradukinto, Süsskind Schönberg, Ulica Leszno 4M 15, Varsovio, Polujo.

Interesa raporto pri la malfacilaĵoj de surdmutuloj, kaj pri la rimedoj uzataj por ilin helpi, kun ilustraĵoj, kaj diagramoj pri la internacia fingra alfabeto: fine, parolado de f-ino L. Zamenhof pri vizito al surdmutulino. Ni esperu, ke la projektita dua volumo enhavos la supersignitajn literojn.

Ĉu Nova Milito? Jes. Kial?—A. den Doollaard. Prezo kaj eldonejo ne montritaj. 15 pp. broŝ.

Ĝi pritraktas la fiinfluan de trustoj kaj private posedataj armilfabrikejoj sur internacian politikon, kaj vidas en ties komercaj interesoj nepran fonton de militoj. Verŝajne tion konsentus ĉiu, kaj pri la temo jam aperis multaj libroj. La stilo de la nuna verko tamen estas tiel obskura, ke el ĝi mi persone ricevis nenian klaran ideon. M. C. B.

Koinonia.—Dua volumo, junio, 1938. Aro da religiaj traktatoj verkita de Percy Knight kaj Walter kaj John Severn. 36 pp., ŝajne senpaga, ĉe W. Severn, 40 Bromyard Rd., Worcester, Anglujo.

Ĝi faras distingon, por mi neklaran, inter la falsa religio "Kristanismo" kaj la "Vera Eklezio" kiu sekvas la instruon de Jesuo. Oni povas rekomendi la verkon al interesitoj, des pli, ke la Esperanta stilo estas bonega.

Esperanto? Enkonduko en la Siaman Lingvo.—56 pp., prezo ne montrita, ĉe la verkinto, s-ro Lu Bi, (adreso ĉe K-So Kingi, Chung Hua College, Sa-Thung Road, Bangkok, Siam).

Ni kore bonvenigas ĉi tiun propagandilon—verŝajne la unuan—en la siama lingvo, kaj deziras por ĝi plenan sukceson.

*The Linguaphone Rapid Esperanto Course.—The Linguaphone Institute, London. 62 pp., 6p.

Nova eldono de la lernolibro antaŭe nomita Roston's Rapid Course. La verko klare prezentas la tutan gramatikon de Esperanto en 30 lecionetoj. Ĝi estas ideala lernolibro por intensiva aŭ rapida studado. Unika trajto de la libro estas sufiĉe plena kaj zorge kompilita listo de komercaj terminoj. Ŝlosilo por la ekzercoj troviĝas en aparta volumo (6p.). Oni do povas uzi la libron kun aŭ sen ŝlosilo, laŭ deziro.

Ver-Vert.—Poemo en kvar kantoj. El la franca originalo de J. C. Gresset tradukita de Céléstin Rousseau, L.K. 32 pp., 4 fr. fr., ĉe Esperantista Centra Librejo, 11 Rue de Sèvres, Paris 6.

Prozforma epopeeto el la speco nomata heroik-omika, pri la melankolia sorto de papago klera kaj pia. Pro sia lerta imito de antikvaj klasikaĵoj, sia delikata humoro, kaj sia preskaŭ nekritikeble bona Esperanta stilo, la libreto meritas bonvenigon en nian literaturon. Oni povas demandi al si, kial ne skribi la Esperantajn nomojn *Odiseo*, *Eneo*, k.s., anstataŭ la francaj: oni ja skribas *Iliado*.

M. C. B.

Sur la Verda Vojo: Inter la Flandrojn.—Verkis S. Stutt. Eldonis Frisa Esperanta Instituto, 41 Fr. Hals St., Huizum, Nederlando. 72 pp.

Dek unu skizetoj pri la spertoj kaj pensoj de Cseh-instruisto en Flandrujo. Certe tre interesa por la lokaj samideanoj, kaj kredeble ne sen intereso por aliaj. Stilo simpla kaj konversacia. Noteto: **domaĝi** ne estas sinonimo de **difekti**.

Katalogo de S.A.T., 1938-1939.—Librolisto kun detaloj pri SAT-eldonaĵoj, kaj kotizotarifo por 1939.

NOVAJ LIBROJ

Plivalorigu vian libraron aldonante
la ĉi-subajn librojn

LA HISPANA TRAGEDIO.

Jef Last (G. J. Degenkamp).

bind. 5/6, afranko 3p.

broŝ. 3/6, „ 3p.

EL LITOVA POEZIO.

Tradukis kaj Kolektis P. Lapiené.

broŝ. 3/—, afranko 2p.

MISISIPI. L. Malaĥ (I. Jurysta).

Teatraĵo en tri aktoj.

broŝ. 1/6, afranko 2p.

PATROJ KAJ FILOJ.

I. Turgenev (Kabe).

bind. 5/6, afranko 3p.

broŝ. 3/6, „ 3p.

PATRO KAJ FILO, kaj aliaj rakontoj.

Muusses No. 19.

J. Jovkov (Ĥristo Iskrov).

broŝ. 10p., afranko 1p.

FLUGADO ALIMONDEN. Originale en Esperanto. Muusses No. 18.

E. Dodge. broŝ. 10p., afranko 1p.

RINGO DE LA GENERALO.

Selma Lagerlöf (Stellan Engholm).

broŝ. 2/6, afranko 2p.

SKIZO DE EKONOMIA GEOGRAFIO.

J. F. Horrabin (B. Ross).

broŝ. 2/6, afranko 2p.

COLOMBA. P. Mérimée (J. Beau).

broŝ. 1/6, afranko 2p.

BAKŜIŜ. L. N. Newell (Originala).

broŝ. 3/6, afranko 2p.

ĈU LI? Vol. I. D-ro Vallienne

(Lingve reviziita de K. Kalocsay).

broŝ. 3/6, afranko 3p.

FORGESITAJ HOMOJ.

Cicio Mar. Originale en Esperanto.

broŝ. 1/6

VICTORIA.

Knut Hamsun (Olav Rygg).

broŝ. 2/6, afranko 2p.

Mendu ĉe

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
142, High Holborn, London, W.C.1.

★ JOIN THE B.E.A. PARTY TO THE SECOND ANNUAL CAMP OF ESPERANTO YOUTH

at TERVUEREN near Brussels from 7th to 14th August, 1939.

Our *Karavano* will include parties and individuals from all over the country. COME WITH US! Participants must be members of the Tutmonda Junulara Organizo. Particulars of membership can be had from Mr. John W. Holland, 61, Vandyke Road, Leighton Buzzard, Beds.

The Party will leave London on Monday, 7th August, and return on Monday, 14th. The arrangements include third class travel from London to Ostend, then by motor coach to Tervueren, and return; accommodation at Tervueren, all meals (except whilst travelling) and excursions from Tervueren.

Inclusive Prices:	(A) Ages 10-16 years	..	£2. 10s. 0d.
	(B) Ages 16-18 years	..	£2. 17s. 6d.
	(C) Over 18 years	..	£3. 7s. 6d.

Adults bringing parties of at least nine juveniles are eligible for rate (B) £2. 17s. 6d.

Juveniles in Categories (A) and (B) can be included in a collective passport which will be applied for by the organisers.

All quotations are based on current rates of exchange and are subject to alteration.

You can book NOW by sending deposit of 10/- and balance before 10th July.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.),
142, High Holborn, London, W.C.1.

From Near and Far

Sir Norman Angell Recommends Esperanto.—Among the eminent people who have recently declared themselves in sympathy with Esperanto is Sir Norman Angell, the famous author of *The Great Illusion* and many other works on international affairs. Sir Norman states:

"A wider diffusion of Esperanto would not merely have practical advantages in facilitating inter-communication between nations, but it would have a good educational effect upon the minds of those who take up this subject. An artificial auxiliary language has an order and logic which languages which have 'just grown' do not possess. As a study developing a sense of order, conclusions, logic, Esperanto can be highly recommended."

Youth Hostels.—The rapid growth of the Youth Hostels movement is a healthy sign of the times. With its widespread international organisation it can be a great factor in promoting understanding between the youth of different countries; and it is

not surprising that there are many Esperantists among its members.

The 1939 Yearbook of the British Youth Hostels Association includes a glossary of terms in Esperanto, which will no doubt be appreciated by many foreign visitors to this country. Similar glossaries exist in the Danish and Netherlands handbooks of the movement; and in France also the language is gaining headway among youth hostellers.

Estonian Youth Movement.—Naturally the idea of a common international language has a strong appeal for youth in most countries, and from Estonia comes the news that in the Estonian Union of Youth there are many active groups of Esperantists, whose numbers are increasing.

Brazilian Institute of Geography and Statistics.—At the last general meeting of the Brazilian Institute of Geography and Statistics, whose president is Dr. Macedo Soares, former minister of foreign affairs, it was unanimously decided that in future Brazilian geographical and statistical publications should be issued partly in Esperanto, and that this language should be recognised for its foreign correspondence.

Esperanto in Southend-on-Sea Guidebook.

—The 1939 Guidebook to Southend-on-Sea shows that this popular seaside resort is alive to the necessity of catering for foreign visitors, by including informative text in Esperanto, French, German and Spanish.

Netherlands Railways Support Esperanto.

—On the 2nd of March the Netherlands Railways decided to appoint an official representative to serve on the Committee for the Practical Application of Esperanto recently formed in the Netherlands. That country has for many years been to the fore in encouraging Esperanto, and this new Committee with its influential backing is already doing good work in many directions.

Fairs employing Esperanto.—Once again the Paris Trade Fair, occurring from 13th to 29th May, is issuing publicity material in Esperanto. Special arrangements are being made for an Esperanto Guide and Information Service for visitors to the Fair.

The Budapest Fair, to be held from the 28th April to the 8th May is also employing the international language in its publicity.

Esperanto in Schools.—The 1939 Year-Book of the International Esperanto League contains a list of over a hundred schools in twenty countries where Esperanto is taught—in many cases as a compulsory part of the curriculum.

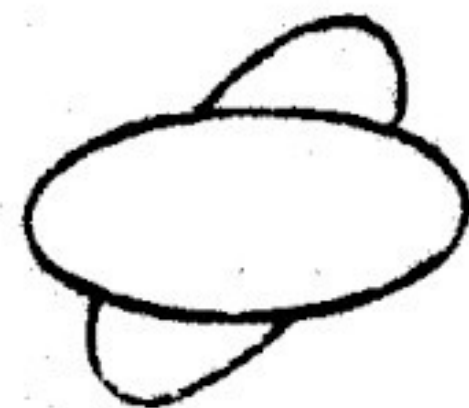
Society of British Esperantist Teachers

The membership of the society is steadily increasing and now numbers 81.

By courtesy of the B.E.A., a meeting will take place during the Congress at Weston-super-Mare on Saturday, May 27th, at 11 a.m. This is primarily for members of the society, but all interested are cordially invited.

It has been decided by the Committee that as there was no opportunity at the January meeting to hear reports from those who are teaching Esperanto in schools, adequate time should be given to this essential part of the work.

The Secretary (Miss V. C. Nixon, 183, Woodlands Park Road, Bournville, Birmingham) would be glad to hear as soon as possible from those teachers who intend being present and who can give details of their activities; written reports will also be welcomed from those who are not able to attend.

LA MONDSTENOGRAFIO

POR

LA MONDLINGVO

Kiel Esperanto estas la
lingvo por internaciaj sociaj
kaj komercaj rilatoj, tiel

GREGG STENOGRAFIO

estas la plej vaste uzata sistemo en la mondo, kaj estas precipe taŭga por la raportado de fremdaj lingvoj—ĝi estas adaptita al 11 lingvoj—*inkluzive de Esperanto.*

Ĉiu vere kompetenta viro aŭ virino en la hodiaŭa mondo devus koni stenografion. Ĝi estas konata kiel unu el la absolute necesaj faktoroj en bona edukado. Tiuj, kiuj parolas kaj skribas Esperanton evidente interesiĝas pri mond-komunikado, kaj

GREGG STENOGRAFIO

tial estas la plej bona sistemo por ili.

**Kiel Esperanto, Gregg estas
treege simpla, kaj oni povas
lerni, skribi kaj legi ĝin
per preskaŭ infana facileco.**

Plenigu ĉi tiun kuponon kaj sendu ĝin al ni por ricevi plenajn detalojn senpage kaj sendevige.

Al THE GREGG PUBLISHING CO., LTD.,
Gregg House, Russell Square, London, W.C.1.
Bonvolu sendi detalojn pri Gregg
Stenografio al:

S-ro { .....
S-ino { .....
F-ino { .....

GREGG STENOGRAFIO

“Tiel Klara, kiel Preso”

In the Car

Mar.

- 6, **Nelson.** Bradley S.B. School; Whitefield S.G. School.
- 7, **Nelson.** Edge End S.B. School; Walverden S.G. School.
- St. Helens.** Esperanto Society.
- 8, **St. Helens.** Blackbrook R.C. Girls' School; St. Teresa's R.C. School.
- 9, **St. Helens.** Nutgrove Methodist Junior School; Holy Cross R.C. School.
- Liverpool.** Esperanto Society.
- 10, **St. Helens.** Higher Grade Girls' School; Higher Grade Boys' School.
- 11, **Formby.**
- 13, **St. Helens.** Grange Park S.B. School; Rotary Club; Grange Park S.G. School.
- 14, **St. Helens.** Robins Lane S.B. School; Robins Lane S.G. School; Sutton Manor R.C. School.
- Accrington.** Propaganda Meeting.
- 15, **Accrington.** St. Oswald's R.C. School; Hyndburn Park Central School.
- 16, **St. Helens.** Parr Mount C.E. Senior School; Parr Central Girls' School; Parr Central Boys' School.
- Nelson.** Propaganda Meeting.
- 17, **Colne.** The Park Central School.
- 20, **East Ham.** Junior Technical Institute.
- 23, **Bocking.** Esperanto Group.
- 24-13, **London.** Camping Exhibition (*see p. 67*).
- 25-26, **York.** Youth Hostels Assn. Council.
- 27, **Croydon.** Round Table.
- 28, **Weston-super-Mare.** Walliscote S.B. School; Elementary Class.
- 29, **Weston.** County School for Girls; Locking Road S.G. School; Esperanto Group.
- 30, **Weston.** County School for Boys.

April.

- 4, **Catford.** Round Table.

The four Nelson schools gave us 200-250 children each: in two of them the Mayor of Nelson (himself an Esperantist) was present, and encouraged the children to learn.

In St. Helens we visited 14 schools: 3,000 children were interested, and told where in the town to get literature and help. It is impossible to speak (as one would like) of each school individually; but in all we had the friendliest reception and a most interested audience. In Holy Cross there were 300 children; in the H.G. schools 500; in the Grange Park schools 600; in the three Parr schools, in one day, 1,100. In the Methodist school some very young children made remarkable progress in one hour. At one school the Head is a son of our pioneer Alfred Griffin; in others there is an Esperantist on the staff, or one of the teachers has some knowledge of the language. Nearly every Head volunteered an invitation to come again. The Rotary Club gave a very attentive hearing. The St. Helens group was obviously alive and healthy; and it ought to receive new blood (at least indirectly) as a result of these lectures.

The Liverpool Esperanto Society circulated a most impressive card of invitation, and had a "full house." They have a good meeting-place, and in Mr. Ashworth have found the ideal secretary: they are to be envied.

The propaganda meetings in Accrington and Nelson were failures; local audiences did not turn up as anticipated. But the two Accrington schools were very responsive: at Hyndburn Park we had the cream of the school; St. Oswald's gave us an hour only, but the children did well, and the Director of Education, who was present, showed real interest. The Colne school gave us 70 older children: they were one of the liveliest and most appreciative audiences we have ever addressed.

All these visits to Lancashire schools were arranged by permission of the local Education Authorities, previously visited.

The East Ham Junior Institute closed down all classes for the evening, and gave us the whole of the students for 2½ hours. In Bocking a happy little group is sitting at the feet of the Dean, and making good progress: we hope they will affiliate.

Permission was given to visit elementary schools in Weston, but only after school hours: at the two visited the children responded wonderfully well, showed no signs of tiring, and voted for an extension of the time. The County Schools invited us at the last moment: the Boys' School sold all books supplied, and ordered a further 130 the same day: it is hoped to start a class here. The local group and classes are studying diligently in preparation for the Congress at Whitsun.

During the month 26 schools were visited (4,770 children, 185 teachers, 1,000 books being sold), and 11 other meetings were addressed.

It is intended to spend the end of April in Lancashire, May 11-25 in Scotland and the North, and June 4-7 in the Hull district. Invitations for subsequent dates would be welcomed.

M. C. B.

At the time of going to press, the Motor Car Fund shows a deficit of £25.

Coming Events

DISERVO

London.—St. Ethelburga, Bishopsgate, 14 majo, je 15.30. Teo-kunveno de la Dua-dimanĉa Rondo sekvos en Hotelo Great Eastern (kosto 1ŝ. 6p.) Oni bonvenigas ĉiujn.

WEEK-END PARTY

The London Esperanto Federation is arranging this year, instead of the week-end camp that has been so popular in recent years, a week-end "party" at "High Leigh," Hoddesdon, Hertfordshire. "High Leigh" is a large guest house standing in its own very beautiful grounds; it is well known to Esperantists and has already been the scene of several Esperanto conferences and congresses.

The date fixed is the week-end 22nd-23rd July, and the inclusive cost, from Saturday tea to Sunday lunch is 8/6.

This arrangement is open to **all** Esperantists and bookings should be made as early as possible—please send a deposit of 1/- when booking. Enquiries and bookings to the Federation Secretary, Mrs. E. Warren, 43, Frensham Road, London, S.E.9.

London Federation Annual Outing to Kew will take place this year on the 10th June. Details in June "B.E."

Radio-Sekretario : E. D. DURRANT, 263a, King's Court, Alexandra Ave., Harrow, Middx.

NATION SHALL SPEAK PEACE . . . .

Sir Walford Davies, Master of the King's Music, and well-known broadcast lecturer, recently wrote to *The Times* as follows:—

"I plead for more and more factual inter-broadcasting, nation with nation, in each other's languages. Man is man the world over. Broadcast truth can assuredly do better for every nation than the swiftest bombers."

According to *The Star*, the B.B.C. is sympathetic towards this plea, but—

"The difficulty is one of language. There is no spoken language that is common to all countries, and inter-broadcasting in each nation's own language can only be limited in its effect."

B.B.C. Questioned

During the open Public Enquiry Meeting held by the B.B.C. at Kettering and broadcast on the 29th March, Mr. Bernard J.

Wallin succeeded in raising the question of the desirability of broadcasts in Esperanto from British stations. Congratulations, Mr. Wallin—let us hope that others will be able to avail themselves of any similar opportunities!

English Listener Wins Rome Prize

Mr. Peter A. Rodgers of Darlington has been awarded a free holiday in Italy by the Italian Broadcasting Authorities as a prize in a radio competition arranged by the Italian stations. The competition took the form of identifying certain Italian beauty-spots described in a series of broadcast talks in Esperanto early this year. The prize is one of eight awarded to Esperanto listeners, and consists of free second-class travel from the Italian border to Rome and Naples, coupled with twelve days free accommodation.

ESPERANTA RADIOPROGRAMO—MAJO 1939

Tago kaj Dato.	Horo (GMT)*	Stacio.	Ondlongo Metroj.	Potenco Kv.	Programo.
Dimanĉo : 7, 14, 21, 28	08.45–09.00	Lille	247	60	P.
7, 14, 21, 28	09.10–09.25	Kortrijk	204	.1	P.
7, 21	15.00–15.20	Wallonia	201	.1	P.
7	18.10–18.25	Athlone	531	100	P.
7, 14, 21, 28	19.00–19.30	Reykjavik	1442	100	K.
7	22.00–22.20	Bulgaraj Stacioj	—	—	P.
7	23.40–24.10	Hilversum	1875	150	P.
21	22.40–23.10	Hilversum	1875	150	P.
Lundo : 1, 8, 15, 22, 29	17.40–18.00	Sottens	443	100	K.
1, 8, 15, 22, 29	20.00–21.00	JV2RL Caracas	51.72	—	P.
1, 8, 15, 22, 29	21.50–22.05	{ Rome I	420	50	P.
		{ Rome 2RO	31.13	25	P.
1, 8, 15, 22, 29	22.45–23.30	Paris PTT	431	120	T.
Mardo : 16	18.10–18.25	Athlone	531	100	P.
2	19.35–19.45	Bordeaux-Lafayette	268	35	I.
2, 9, 16, 23, 30	21.20–21.35	Kaunas	1961	7	P.
2, 9, 16, 23, 30	22.00–22.10	Turi	410	20	P.
2, 9, 16, 23, 30	23.30–23.45	PRF Rio de Janiero	31.58	15	P.
Merkredo : 3, 10, 17, 24	02.45–03.45	Mexico XEGR	50.17	—	P.
3, 10, 17, 24	18.15–18.30	Montpellier	224	1.5	K.
10, 24	22.00–23.30	Bulgaraj Stacioj	—	—	—
Ĵaŭdo : 4, 11, 18, 25	09.30–09.45	Paris PTT	431	120	P.
Vendredo : 5, 12, 19, 26	01.45–20.45	Mexico XEGR	50.17	—	P.
Sabato : 13	17.10–17.25	Jarsfeld	415	17	P.
20	16.10–16.25	Jarsfeld	415	17	P.
6, 13, 20, 27	18.10–18.25	{ Roma 2	245	60	P.
		{ Roma IRF & 2RO9	30.5 & 31.2	25	P.
13, 27	21.00–21.15	Johannesburg	49 & 31	—	P.

Kodo: P=Parolado. K=Kurso. T=Teatraĵo. I=Informoj.

* Foje de Radio Paris (1648 m.) je 23.00

CORRESPONDENCE

Letters to the Editor should be as brief as possible, and written on one side only of the paper. They may be enclosed with other correspondence sent to the B.E.A. office, but must be written on a separate sheet. Where a pseudonym is used, the name and address must be enclosed, but will be treated confidentially.

ESPERANTA VORTFARADO

S-ro Wihl (p. 59) malkonsentas mian diron (p. 41), ke de Saussure fundamente klarigis la principojn de Esperanta vortfarado. Mi tion bedaŭras, sed mi restas samopinia.

S-ro W. liveras nenian argumenton, kiu lin subtenas. La fakto, ke de S. elpensis (kaj forlasis) dekon da eksperimentaj projektoj (verŝajne tiu scienca ludo senfine daŭros), estas sen rilato al la temo. Egale ekstertema estas parolo pri la "cent paĝoj de kaprompaj reguloj en la Plena Gramatiko"—paĝojn, kiujn S. ne verkis, kaj pri kiuj li ne respondas. Kontraŭe, tiu, kiu plej forte klopodis "malgrandigi la arbitran elementon en la lingvo," kaj insistis, ke Esperanto "estu antaŭ ĉio simpla kaj elasta," estas—de Saussure mem!

Pri la verko de S. skribis Zamenhof: "Mi trovas ĝin bonega"; kaj rekomendis, "ke ĉiu Esperantisto atente ĝin tralegu, kaj . . . penu observi tiujn principojn, kiujn vi bonege esploris kaj klarigis" (*Originala Verkaro* 455). Oni ne forgestu tion, kiel "tipan leteron"; en antaŭparolo al kontraŭa verko de Panel Z. skribis tre malsame.

Kion do instruis de Saussure? Mallonge jenon: Esperantaj vortoj formiĝas per la kombino de elementoj sendependaj kaj senŝanĝaj. La signifo de Esperanta vorto rezultas do el la signifo de ĝiaj elementoj (ankaŭ el la kunteksto), kaj ne el la maniero, laŭ kiu ĝi estas derivita el alia vorto. Alivorte, Esperanta vortfarado ne havas "regulojn pri derivado"; ĝi konsistas nur el la aldono de unu aŭ pluraj elementoj al donita radikoj. En la praktiko oni devas atenti la signifon de la elementoj de la lingvo; ankaŭ la principon de Neceso kaj Sufiĉo (t.e., vorto devas enhavi ĉiujn elementojn sufiĉajn—sed ne pli, ol sufiĉas—por esprimi la ideon klare laŭ la donitaj cirkonstancoj). Tiun principon oficiale aprobis la Lingva Komitato.

Tiu klarigo estas bazita sur—kaj, miakrede, tute konforma la—la uzado de Zamenhof. En siaj verkoj S. donas detalajn ekzemplojn, kaj plene respondas eblajn kontraŭdirojn.

M. C. BUTLER.

[La broŝuro, kiu naskis ĉi tiun diskuton, estas represo el *Lingvo-Libro*, kaj havebla ĉe *Literatura Mondo*, Budapest, po 15 cendoj (Us.) aŭfrankite.—Red.]

Persona Kroniko

EDZIĜO

Spence-Smith.—La 10an de aprilo, Edward J. Spence kun Nancy C. Smith, ambaŭ membroj de la grupo en Walthamstow.

Gratulon kaj bondezirojn!

NASKIĜO

Footman.—Al gesinjoroj T. J. Footman, 39 Coombes Lane, Birmingham 31, la 29an de marto, filino nomita Rosemary Sylvia. Koran bonvenon!

Help our DOMO FUND

A "WHITE ELEPHANT" Stall will be arranged at the British Congress at Weston-super-Mare for the benefit of the Jubilee (Domo) Fund.

If you have any suitable articles which, though retaining their usefulness, have lost your affection—here's the chance to dispose of them and to acquire merit!

Please send them to Mr. W. T. Head, "Uplands," 35 Ashcombe Park Road, Weston-super-Mare, before 26th May, or bring them with you to the Congress.

Is there one in your Dentist's Waiting Room?
He should have one!

ESPERANTO JIG-SAW PUZZLE

ABOUT 150 PIECES.

YOU should have one.

Price 1/-. Postage 6d.

British Esperanto Association (Inc.),
142 High Holborn, London, W.C.1.

RUMANA BONHUMORO

EN ELEKTITAJ RAKONTOJ

TRADUKITA KAJ ELDONITA DE
NIA BONEKONATA SAMIDEANO

SIGISMUNDO PRAGANO

Prezo 1ŝ. 6p., Aŭfranko 1p.

Mendu ĉe

B.E.A.,

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

PRESADO ★ EN ESPERANTO ★

JES ni havas Esperantajn pres-
literojn kaj povas presi viajn
Skribpaperon, Flugfoliojn, Afiŝojn,
Biletojn, k.t.p.
Kvalito! Servado! Kontento!

Vizitkarto kun Verda Stelo:
100—4/6 250—8/6 500—13/-

T. CUMNER, 47 Theobalds Road
Tel. CHAncery 7941 London, W.C.1

OFFICIAL NOTICES

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION consists of Fellows, Members, Affiliated Groups, and Federations. The Annual Subscriptions are:—
Fellows, 21/-; Members, 5/-; Junior Members (under 18), 2/6; Life Fellowship, £12. 12s. 0d.; Life Membership, £5. (See prospectus).

President: G. D. Buchanan, F.R.A.S.

Hon. Secretary: Bernard Long, B.A.

Hon. Treasurer: Arthur C. Oliver.

Secretary: R. B. Wilkinson.

Propaganda Secretary: M. C. Butler, M.R.S.T.

NEW MEMBERS IN MARCH

Life Members—

Morrison, Mrs. M.   *Edinburgh, 12.*
Hudson, G. J.   *Aylesbury.*

Ordinary Members—

Ball, Miss E. P.   *London, S.E.20.*
Barry, J.   *London, S.W.17.*
Blake, J.   *Swansea.*
Bolton, A.   *Chesham.*
Boright, P.   *Letchworth.*
Brown, Miss I. D.   *London, N.15.*
Brown, W.   *Ruislip.*
Bury, Mrs. G.   *Liverpool, 20.*
Clare, Miss M.   *Cheltenham.*
Covell, Miss B. E.   *London, S.W.13.*
Dean, Mrs. H. E.   *Bulmer.*
Etsisia, W.   *Kribi, French Cameroon.*
Fransen, H.   *Bathgate.*
Gibson, Miss E. M.   *London, W.13.*
Gibson, F. S.   *London, W.13.*
Haines, William A. H.   *London, S.E.13.*
Halliday, G.   *Armadale.*
Heathfield, Mrs. L.   *Thornton Heath.*
Heathfield, Mrs. M. L.   *Thornton Heath.*
Hollowell, E.   *London, S.E.24.*
Homburg, Miss K.   *Harrow.*
Hopcraft, J. H.   *Chesham.*
Horsfield, L. G.   *Bristol, 7.*
Houghton, G. U.   *Colchester.*
Hunt, Miss E. K.   *Oxtead.*
Lewis, E.   *Ilford.*
Parsons, L. R. J.   *Whitchurch.*
Pointon, T.   *Bristol, 4.*
Powell, Miss G.   *Bristol, 3.*
Raffel, W.   *Letchworth.*
Ramage, J. G. W.   *Orkney.*
Sawtell, S. V.   *Bristol, 6.*
Shackle, E. W. O.   *Hayes.*
Stannard, Miss K. C.   *Parkstone.*

**MAYBE YOUR MAY "B.E."
MAY BE MISLAID SOON!**

IT WOULDN'T IN A

LYKABOOK SELF-BINDER

Holds 24 Numbers.

Price 3s. (postage 6d., abroad 9d.)

Order from B.E.A., 142 High Holborn, London, W.C.1

SOCIALAJ LIBERTEMPOJ

KUN LA

Gastodomoj en Britujo kaj eksterlande
apud Montoj, Stepoj, Lagoj, Riveroj
kaj Maro en iuj el la plej belaj regionoj.

Petu prospekton en Esperanto:
"Libertempoj Neordinaraj," kiu
skizas la laboron de la Fellowship.

THE

Holiday Fellowship,

142, Great North Way, Hendon,
London, N.W.4.

Stevenson, D.   *Glasgow.*
Sutcliffe, Miss M.   *Leeds, 6.*
Tauber, S.   *London, W.C.1.*
Weidinger, Miss F.   *London, S.W.19.*

Junior Members—

Atherton, G. E.   *St. Helens.*
Carpenter, J.   *Walsall.*
Mann, F. R.   *Birmingham.*

B.E.A. EXAMINATIONS

Preliminary.—Laura Gibson, Grace Brown Paton, Jean Gray, Agnes McDonald, Margaret Gibson, *David Adamson, *Claude Albert Nicolas Raymond Combe, *Hugh Norton, Harry Fransen, Bathgate; Milly Donaldson, Jean R. Roberts, William Roger, Armadale.

* Denotes Distinction.

COMMITTEE MEETINGS

February 6th.—Executive Committee, Chairman: The President.

April 13th.—Executive Committee, Chairman: The President.

February 22nd.—General Purposes and Propaganda Committee, Chairman: E. D. Durrant.

DONATIONS TO B.E.A. DURING MARCH, 1939

General Funds.—F-ino E. Evans, £5; Anon., Leigh, £2; Portsmouth Group, £1. 15s.; F. W. Crofts, £1. 12s.; D-ro R. H. Crowley, £1. 10s.; Anon., Letchworth, F-ino A. B. Edwards, D. B. Gregor, £1; A. Dodd, 16/-; S-ino M. Holmes, F-ino M. Bowker, 15/-; F-ino M. Jay, 11/-; D-ro J. F. Blackett, Prof. W. E. Collinson, F-ino N. Ford, J. A. Gill, C. L. Hinton, A. McCall, F-ino Metcalf,

M. Pearson, W. G. Phipps, F-ino Wackrill, N. Wooding, 10/-; Southport Group, 5/6; F-ino H. E. Boord, H. Dawtrey, F-ino J. Downie, G. V. Pillar, E. Rosslyn Mitchell, F-ino A. Paraige, F-ino W. Pearson, 5/-; A. Robertson, 4/2; G. Bevan, S. Foster, 2/6; L. A. Farrow, 3/-; W. M. Kennedy, 2/-; S-ino B. Meredith, 1/4; D. Aikman, D. P. Boatman, J. H. Bohun, J. Course, H. Bramwell, M. S. Ferriman, S-ro Haddock, F-ino Howlett, F. W. Licence, F-ino Malley, H. Sewell, 1/-; W. Bowyer, 6d.

Motor Car and Propaganda Fund.—G. Mercer Hollis, £3. 10s.; Anon., Leigh, J. A. Gill, A. H. Middlemast, F-ino S. M. Sturge, £1; F-ino H. E. Boord, O. Sachse, St. Helens Group, N. Wooding, 10/-; S. G. Budgett, 5/6; G. Stone-Fry, 2/5; J. Page Smith, 2/-; G. Bevan, 1/6; F-ino Priestman, L. Symes, 1/-.

JUBILEE FUND

	£	s.	d.
Previously acknowledged ..	1,566	2	11
Anon. ..			7
	£1,566	3	6

SUSTENTATION FUND

	£	s.	d.
Previously acknowledged ..	29	10	0
N. Wooding ..	10	0	0
F-ino E. Evans ..	5	0	0
D-ro R. H. Crowley ..	1	10	0
Prof. W. E. Collinson ..	1	0	0
Anon., Letchworth ..	1	0	0
R. Dunbar ..	1	0	0
F-ino M. Jay ..	1	0	0
Eastern Federation Conference ..	18	0	
D-ro J. F. Blackett ..	10	0	
F-ino N. Ford ..	10	0	
D. B. Gregor ..	10	0	
J. A. Gill ..	10	0	
A. H. Middlemast ..	10	0	
F-ino Metcalf ..	10	0	
W. G. Phipps ..	10	0	
F-ino E. Walters ..	5	0	
A. Harrison ..	4	0	
F-ino S. M. Sturge ..	2	6	
	£54	19	6

R. B. WILKINSON,
Secretary.

SMALL ANNOUNCEMENTS—ANONCETOJ

1d per word. Minimum 1/- per issue. Prepaid.
Copy must be received at our offices by the 6th of the month for insertion in the next issue.

Parizo! Familio akceptas pensionulojn 15 km. de Parizo. Speciala kaj rapida metodo por lerni la francan lingvon. Komforta vilao. Skribu al: S-ino Gernaey, 28, boulev. République, Chatou (S. et Oise).

Write for a copy of WORKER ESPERANTIST, 2½d.; 10d. yearly. S.A.T.E.B., 15a, Shudehill, Manchester, 4.

Apartamento bele kaj sanige lokita, kun kaj sen nutrado. Komforta, apud la maro, kelkminuta promeno de "La Placo" kaj mezurba butikaro. Proksime de la ekstera salakva banejo. Tarifo tre modera havebla de S-ino H. Hartley, 21, Cartmell Road, St. Annes-on-Sea, Lancashire, Anglujo.

12 vortoj, 1 ŝil. (1 resp. kup.) Pluaj vortoj po 5p.
Teksto devas atingi nian oficejon, kun antaŭpago, antaŭ la 6a de la monato por la sekvonta numero.

Silka Legosigno—kun enteksita portreto de nia Majstro. Bela, bone prizorgita portretigo de D-ro Zamenhof, kies vizaĝo kaj subskribo aperas klare sur la blanka fono. Dimensioj: 15 cm. x 5 cm. Prezo: 9p., afranko 1p. *Mendu ĉe B.E.A., 142, High Holborn, London, W.C.1.*

Anoj de la "Oxford Group Movement" skribu al mi por starigi rondon. S-ro E. W. Shackle, High Street, Harlington, Hayes, Middlesex.

Stamps.—King George VI and Colonials (without Coronation stamps); 40 different 2/6; 60 different 5/-; 25 different Coronation Stamps, used, 3/6; 25 different Silver Jubilee stamps, used, 5/-. W. M. Appleby, 47 Clarence Street, Cheltenham.

THE BRITISH ESPERANTIST

Publishers (Eldonistoj):

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, INC.
142, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1. Tel.: HOLBORN 4794.

Editor (Ĉefredaktoro): FRED WADHAM.

Literary Editor (Literatura Redaktoro):
MONTAGU C. BUTLER, M.R.S.T.

RATES OF SUBSCRIPTION (including postage to any part of the world)—
Twelve months, 2/6. Single copies, Three Penny Stamps. (Free to B.E.A. members).

ADVERTISEMENT RATES will be quoted on application to the Secretary of the B.E.A.

MANUSCRIPTS should be typewritten, and addressed to THE EDITOR. The Editor does not hold himself responsible for loss or damage, nor does he undertake to return manuscripts unaccompanied by a stamped addressed envelope. He is not necessarily in agreement with views expressed in signed articles, but accepts responsibility for those unsigned. Matter should be received by the 8th of the month.

PRINCIPAL CONTENTS OF THIS NUMBER

NI KURAĜE MOBILIZIGU ..	65
STOPU LA BREĈON ..	66
5TH NATIONAL CAMPING EXHIBITION ..	67
NEWS FLASHES FROM WESTON-SUPER-MARE ..	69
THE ESPERANTO STUDENT ..	71
OUR BOOKSHELF ..	72
FROM NEAR AND FAR ..	74
IN THE CAR, COMING EVENTS ..	76
RADIO ..	77
CORRESPONDENCE, PERSONA KRONIKO ..	78
OFFICIAL NOTICES ..	79

JARABONO: 3 svisaj frankoj. Unuopaj ekzempleroj: po 30 centimoj (aŭ unu respondkupono). Oni sendu manuskriptojn al la Ĉefredaktoro. Li resendos nur tiujn manuskriptojn, kiujn akompanos afrankita koverto, aŭ respondkupono. Li rezervas la rajton fari korektojn laŭbezone.